

ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ КОНФЛІКТУ КЛАСИЧНОГО І СУЧАСНОГО ПІДХОДІВ У ВИКЛАДАННІ АРХІТЕКТУРНОГО ПРОЄКТУВАННЯ НА ПЕРШОМУ КУРСІ

Проблеми дисонансу між сучасним і класичним все яскравіше проявляються при викладанні архітектурного проектування на початкових курсах і поглиблення цієї прірви триває, в умах виникають серйозні протиріччя. Викладачі-корифеї не безпідставно не поступаються своїми позиціями і досвідом та вважають відмову від вправ першокурсників на ручну графіку, відмивку, побудову перспективи неприйнятними. Ті, хто вивчав античну архітектуру і формував свій світогляд на кращих взірцях минулого, пізнали резонанс з дотиком до прекрасного, витонченого, шляхетного, романтичного, поетичного, і, навіть, містичного. Багатьох архітекторів-дослідників і вчених приваблює символізм і таїни минулого і це не останнє, що стає ключовим моментом при виборі професії.

Але ази проектування при вивченні античних форм, прийомів модульної побудови архітектурних деталей класики, з їхніми специфічними назвами надалі не використовуються у практиці проектування в сучасних умовах. Усі придбані рапідграфи, рейсшини, і ресфедери через два роки навчання стають непотрібними при переході на комп'ютерну графіку. Тому при більшості старанних, акуратних та прилежних студентів серед їхньої спільноти у деяких осіб виникає поверхневе ставлення до побудови перспективи, тіней, необхідності точності і перфекціонізму при виконанні обвідки креслень тушшю. Їм важко пояснити необхідність цих процесів, до яких вони мають упередженість та не збираються корпіти над тим, що «не буде потрібне в майбутньому», лише заради поваги до геніїв давнини та збереження архітектурної школи. Молоді викладачі початкових курсів йдуть на компроміс і для відмивки пропонують студентам об'єкти сучасної архітектури. І ці відмивки в результаті постають чавунними без натяку на повітряну прозорість і гру витончених тіней, які повторюють абрис мармурових капітелей, абак і ехінів. Ручна архітектурна графіка стає музейним мистецтвом, реліквією, яка не підлягає відновленню в сучасних умовах. Тільки ті студенти, які займались у спеціалізованих художніх школах, виховані на малюванні класичних архітектурних деталей, гіпсових голів, копіюванні античних фресок і мозаїки відчувають гостру потребу в єднанні мистецтва з архітектурою – «магістра арт», подібно до музикантів, які вчаться на класичних взірцях розуміти гармонію поєднання звуків.

Нова хвиля проектної культури прямує до оволодіння цифровими технологіями. І на перший план стають проблеми навчання студентів архітектурним і дизайнерським комп'ютерним програмам у складі робочого навчального плану, а не на додаткових платних курсах, які вони

відвідують самостійно в позанавчальний час. Нова естетика дигітальної архітектури потребує знання математики та основ комп'ютерного програмування для «виращування» архітектурних об'єктів. Можливо недостатня забезпеченість та складність процесів моделювання фрактальної та параметричної, нелінійної архітектури призведуть до спрощення архітектурних композицій та відмови від естетичних «надлишків» на задоволення утилітарних потреб? Мінімалізм, чистота геометричних форм, спрощення, трансформація і багатофункціональність об'ємів без стилістичної приналежності з фасадами-екранами для реклами?

Так як архітектор творить у сучасному часі, то він не може не враховувати нові соціально-культурні вимоги до формування простору. Майбутнє архітектури залежить від сьогоднішніх першокурсників, які з перших кроків освоєння професії мають мислити по-новому, по-сучасному. Але щоб виразити свої ідеї їм необхідно набути навичок та знань не тільки з історії архітектури та сучасних течій, але й новітніми винаходами у суміжних дисциплінах, які впливають на спосіб виживання людини у сучасному світі. Людина – мірило усіх речей, не виключаючи архітектуру. Антропометричні дані людини, ергономічні характеристики мають стати в основі простору, який формується як оболонка для комфортного перебування людини, родини, групи людей, натовпу тощо.

Неоавангардні та футуристичні архітектурні проекти, якими сповнені Інтернет-ресурси: Pinterest, Instagram тощо, працюють на вироблення у студентів прагнення до унікального «егоїстичного» образу архітектурного об'єкта як доміанти у міському середовищі без урахування оточення, ігнорують закономірності побудови органічного середовища. Більшість студентів обирають темою дипломної роботи громадські споруди для створення вражаючого образу мегалітичних масштабів. Вони намагаються наслідувати «тренди» сучасної архітектури і копіювати поверхневі образні прийоми без урахування утилітарних потреб, без заглиблення у філософські погляди автора.

Із власного досвіду викладання автором архітектурного проектування на першому і шостому курсі відчувається невтішний контраст можливостей. Все яскравіше проявляється деградація у напрацюванні навичок ручної графіки. І вона прогресує від першого до шостого курсу. Відверто кажучи, «hand made» кінцевої роботи значно програє у своїй видовищній якості відрендерених перспектив, але надмірне захоплення комп'ютерним моделюванням призводить до повної неспроможності студента виразити свою ідею у клаузурних нарисах.

Запровадження оновленої методики оволодіння студентом цілісним мисленням має ґрунтуватись на основних категоріях об'ємно-просторової композиції у симбіозі з природними явищами, символізмом та наслідуванням форм новітньої фрактальної геометрії, з урахуванням розмаїття сучасної інформаційної системи.

Шановна наукова спільнота, пропоную поставити кому у наступному вислові самим: «Вивчення класики не турбує сучасне!»